

Viscaria vulgaris

Foto: Harrie de Vries

Nomenclatuur/etymologie

De wetenschappelijke naam *Viscaria vulgaris* werd in 1800 door Johann Jakob Bernhardi gepubliceerd. De geslachtsnaam *Viscaria* is afgeleid van het Latijnse woord *viscum* (maretak of lijm) en verwijst naar de kleverige, donker roodbruine substantie op de stengels, net onder de knopen. Dit wordt in het Engels 'sticky catchfly' genoemd, wat 'kleverige vliegenvanger' betekent. De soortsaanduiding *vulgaris* is Latijn voor 'gewoon' of 'algemeen', wat duidt op de wijdverspreide aanwezigheid. De plant is ook zeer bekend onder de taxonomisch oudere naam *Lychnis viscaria* L. (door Linnaeus in 1753) en wordt door sommige moderne autoriteiten geclassificeerd als *Silene viscaria* (L.) Jess. De Nederlandse naam is Rode pekanjer.

Taxonomie

- *Rijk*: Plantae
- *Orde*: Caryophyllales
- *Familie*: Caryophyllaceae
- *Geslacht*: *Viscaria*
- *Soort*: *Viscaria vulgaris*

Synoniemen

De correcte naam *Viscaria vulgaris* Bernh. heeft verschillende belangrijke synoniemen, wat de botanische geschiedenis weerspiegelt. De meest voorkomende synoniemen in de tuinbouw en oudere flora's zijn *Lychnis viscaria* L. en *Silene viscaria* (L.) Jess. Andere heterotypische synoniemen zijn onder andere *Steris viscaria* (L.) Raf., *Viscaria atropurpurea* Griseb. en *Viscaria neglecta* G.Don.

Variëteiten en cultivars

Viscaria vulgaris wordt gewaardeerd als een gemakkelijke, langbloeiende vaste plant en is daarom beschikbaar in verschillende cultivars. Hoewel de botanische naam *Lychnis viscaria* nog vaak wordt gebruikt voor cultivars, zijn dit in feite geselecteerde vormen van *V. vulgaris*. De bekendste cultivars zijn:

- *Viscaria vulgaris* 'Splendens Plena' (vaak als *Lychnis viscaria* 'Splendens Plena' genoemd): Een dubbelbloemige vorm met heldere magenta-roze bloemen. Deze heeft de Award of Garden Merit van de Royal Horticultural Society (RHS) gewonnen.
- *Viscaria vulgaris* 'Splendens': Een enkelbloemige vorm met helder magenta-roze bloemen.
- *Viscaria vulgaris* 'Alba' of 'Snowbird': Cultivars met zuiver witte bloemen.
- *Viscaria vulgaris* 'Plena': Een algemene aanduiding voor een dubbelbloemige variant, vergelijkbaar met 'Splendens Plena' maar soms met lichtere of rozerode bloemen.

Familie

Viscaria vulgaris behoort tot de familie Caryophyllaceae, oftewel de anjerfamilie. Dit is een grote familie van bloeiende planten die wordt gekenmerkt door soorten met tegenoverstaande bladeren en bloemen met vijf kroonbladen, vaak met een 'nagel' (een smal deel aan de basis).

Hoogte

De plant groeit vanuit een basale rozet en produceert rechtopstaande, onvertakte bloeistengels. De uiteindelijke hoogte ligt doorgaans tussen de 20 en 60 centimeter, met de meeste cultivars die een hoogte van ongeveer 40 tot 45 centimeter bereiken.

Bloemkleur

De bloemkleur van de wilde soort is een diep roze, purperroze of roodachtig paars. De bloemen zijn ongeveer 2 centimeter breed en staan in compacte, kransachtige trossen aan de top van de stengel. Afhankelijk van de cultivar komen ook helder magenta-roze en witte bloemkleuren voor.

Bladkleur

De bladeren zijn smal, lancetvormig en donkergroen. Ze vormen een polvormende basale rozet. De stengelbladeren zijn tegenoverstaand en zittend (zonder steel). De plant behoudt haar groene bladeren vaak gedurende de winter in milde klimaten, waardoor ze semi-groenblijvend is.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van de Rode pekanjer is typisch in de vroege en middenzomer. De plant bloeit van mei tot en met juli. Door uitgebloeide bloemen regelmatig te verwijderen (*deadheading*), kan de bloeiperiode verlengd worden.

Standplaats

Viscaria vulgaris verkiest een standplaats in de volle zon. Ze gedijt in goed doorlatende, matig voedselrijke grond en is tolerant ten opzichte van zandige, stenige of kalkrijke bodems. Een goede afwatering is cruciaal, want de plant verdraagt geen natte grond, vooral niet in de winter.

Herkomst

De plant is inheems in een groot deel van Eurazië, van Europa tot West-Azië. Ze komt van nature voor in droge, rotsachtige gebieden, op heuvelruggen, in zandige weiden en langs wegen en spoorwegbermen.

Soort gewas

Het is een langlevende, kruidachtige vaste plant (*perennial*). Hoewel ze kortlevend kan zijn (gemiddeld 3-4 jaar), zaait ze zich onder optimale omstandigheden vaak zelf uit, waardoor ze in de tuin in stand blijft. Ze groeit polvormend of matvormend.

Vermeerderingswijze

De plant kan worden vermeerderd door zaad. Het is ook mogelijk om de plant te vermeerderen door deling van de pol in het vroege voorjaar of door basale stekken te nemen, wat de voorkeur heeft voor cultivars om de specifieke kenmerken te behouden.

Klimaatzone

Viscaria vulgaris is een zeer winterharde plant, geschikt voor USDA klimaatzones 3 tot 8. Dit betekent dat ze bestand is tegen zeer strenge vorst, tot temperaturen van ongeveer -34 °C.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Insecten

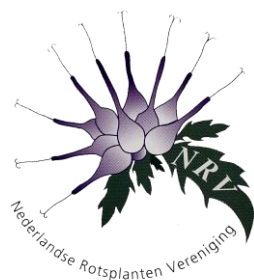
De plant trekt verschillende insecten aan met haar heldere bloemen. De kleverige, donkere substantie op de stengels onder de bloemen is echter een verdedigingsmechanisme, bedoeld om mieren en andere kruipende, niet-bestuivende insecten af te schrikken en te voorkomen dat zij nectar stelen zonder de bloem te bestuiven. De bloemen worden voornamelijk bestoven door grotere insecten zoals hommels en vlinders.

Bronvermelding

https://species.wikimedia.org/wiki/Viscaria_vulgaris

<https://www.rhs.org.uk/plants/43996/viscaria-vulgaris/details>

https://en.wikipedia.org/wiki/Viscaria_vulgaris

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Viscaria</i> (kleverige plant); <i>vulgaris</i> (gewoon, algemeen). Bekende synoniemen zijn <i>Lychnis viscaria</i> en <i>Silene viscaria</i> . Nederlandse naam: Rode pekanjer.
Taxonomie	Rijk: Plantae, Cladus: Tracheophyta, Cladus: Angiospermae, Cladus: Eudicotylota, Orde: Caryophyllales, Familie: Caryophyllaceae, Geslacht: <i>Viscaria</i> , Soort: <i>Viscaria vulgaris</i> .
Synoniemen	<i>Lychnis viscaria</i> L., <i>Silene viscaria</i> (L.) Jess., <i>Steris viscaria</i> (L.) Raf., <i>Viscaria atropurpurea</i> Griseb.
Variëteiten en cultivars	<i>Viscaria vulgaris</i> 'Splendens Plena' (dubbel, magenta-roze), <i>V. vulgaris</i> 'Splendens' (enkel, magenta-roze), <i>V. vulgaris</i> 'Alba' of 'Snowbird' (wit), <i>V. vulgaris</i> 'Plena' (dubbel).
Familie	Caryophyllaceae (anjerfamilie)
Hoogte	20 tot 60 centimeter (meestal 40-45 cm)
Bloemkleur	Diep roze, purperroze of roodachtig paars. Wit en magenta-roze bij cultivars.
Bladkleur	Donkergroen, smal en lancetvormig.
Bloeiperiode	Mei tot en met juli.
Standplaats	Volle zon. Goed doorlatende, matig voedselrijke grond (zandig/kalkrijk).
Herkomst	Eurazië (Europa tot West-Azië).
Soort gewas	Langlevende kruidachtige vaste plant (<i>perennial</i>), polvormend, semi-groenblijvend.
Vermeerderingswijze	Zaad, deling in het vroege voorjaar, basale stekken (voor cultivars).
Klimaatzone	USDA zones 3 tot 8.
Insecten	Bestoven door hommels en vlinders. De kleverige stengels weren mieren en andere kruipende insecten.